

Finanțat de
Uniunea Europeană

NOTĂ DE POZIȚIE

Opinie adițională cu privire la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative - revizuirea hărții judiciare

AUTOR:

Angela Popil, membră a Grupului de Experți
în domeniul Justiției (GEJ)

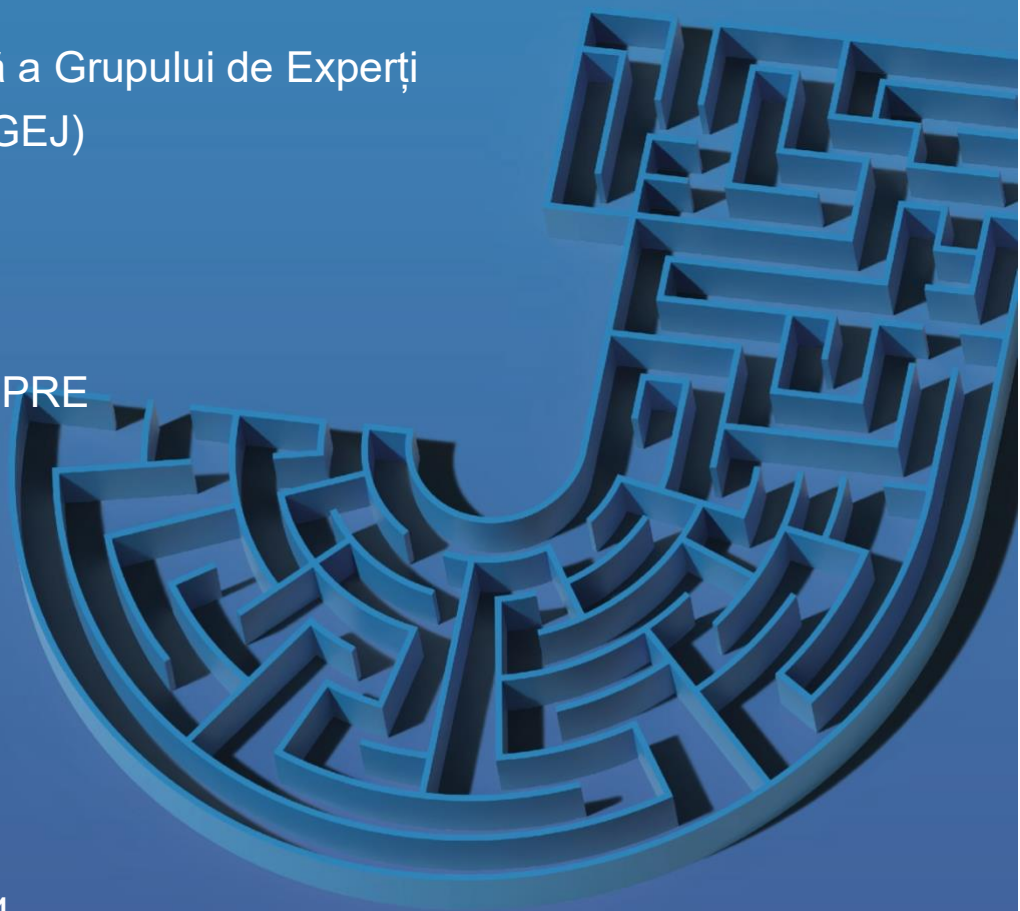
Revizuit de:

Adrian Ermurachi,
Co-Director Executiv IPRE

Data: 5 februarie 2024

[#JustițiePentruMoldova](#)

Proiectul este finanțat de Uniunea Europeană
și cofinanțat de Fundația Soros Moldova

Finanțat de
Uniunea Europeană

Notă de limitare a responsabilității

Această publicație a fost realizată cu sprijinul financiar al Uniunii Europene și Fundației Soros Moldova. Conținutul acesteia reprezintă responsabilitatea exclusivă a proiectului „Asigurarea integrității, eficienței și independenței sistemului de justiție din Moldova – #JustițiePentruMoldova”, finanțat de Uniunea Europeană și co-finanțat de Fundația Soros Moldova. Conținutul materialului aparține autorilor și nu reflectă în mod necesar punctul de vedere al Uniunii Europene și Fundației Soros Moldova.

Ministerului Justiției al Republicii Moldova
Str. 31 August 1989, 82 mun. Chișinău
Email: secretariat@justice.gov.md
ina.cintaret@justice.gov.md

NOTĂ DE POZIȚIE:

Opinie suplimentară în contextul avizării repetate a proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (privind revizuirea hărții judiciare) nr. unic 1109/MJ/2023

Institutul pentru Politici și Reforme Europene (IPRE) a recepționat, spre avizare repetată, proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (privind revizuirea hărții judiciare) cu nr. unic de înregistrare 1109/MJ/2023, comunicat în anexă la scrisoarea Ministerului Justiției nr. 03/877 din 30 ianuarie 2024.

Analizând textul proiectului de lege remis pentru avizare repetată în coraport cu Opinia Grupului de experți în domeniul Justiției (GEJ), IPRE din 22 decembrie 2023¹, formulată asupra textului inițial al acestui proiect, constatăm că recomandările noastre au fost luate în considerare și, acolo unde s-a considerat judicios, proiectul de lege a fost modificat potrivit propunerilor noastre.

Prin această scrisoare de răspuns la invitația Ministerului Justiției de a examina proiectul de lege după prelucrarea avizelor recepționate în cadrul avizării primare, urmare a examinării proiectului de lege propus pentru avizare repetată, AO Institutul pentru Politici și Reforme Europene comunică lipsa de obiecții asupra intervențiilor deja operate în textul proiectului de lege comunicat pentru avizare. Cu toate acestea, experții Grupul de experți în domeniul Justiției (GEJ), IPRE recomandă analiza oportunității de modificare a proiectului de lege în sensul transferului Judecătoriei Orhei (cu toate sediile) din circumscripția Curții de Apel Chișinău (Centru) în circumscripția Curții de Apel Bălți (Nord).

Această recomandare vine în contextul discuțiilor avute în cadrul ședinței Consiliului Consultativ al Ministerului Justiției care s-a desfășurat la data de 11 ianuarie 2024 și în cadrul căreia s-a pus în discuție acest proiect de lege și raționamentele care au justificat intervențiile în structura hărții judiciare.

Analizând odată în plus argumentele autorilor proiectului de lege respectiv înțelegem că unul dintre obiectivele principale ale acestui proiect de lege este descărcarea Curții de Apel Chișinău (Centru) de volum de lucru excesiv și partajarea proporțională a volumului de lucru între curțile de apel.

Datele statistice publice arată existența unui volum disproportional de mare între Curtea de Apel Chișinău (Centru) și Curtea de Apel Bălți (Nord), atât raportat la număr de dosare, volum de dosare per funcție de judecător, cât și raportat la număr de populație.

¹ IPRE, Notat de poziție cu privire la proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (privind revizuirea hărții judiciare), din 22.12.2023, disponibilă în RO la: <https://ipre.md/2023/12/29/nota-de-pozitie-cu-privire-la-proiectul-de-lege-pentru-modificarea-unor-acte-normative-revizuirea-hartii-judiciare/>

Or, în anul 2022 Curtea de Apel Chișinău (Centru) a avut în examinare în total 42 595 dosare, iar în anul 2023 a avut în examinare 43 177 dosare, pe când Curtea de apel Bălți (Nord) în anul 2022 a examinat în total 8 961 dosare, iar în anul 2023 a avut în examinare 9 261 dosare.

În același timp, conform datelor Agenției de Administrare a Instanțelor Judecătorești, Judecătoria Orhei a avut în anul 2022 în examinare 17 114 dosare, iar în anul 2023 a avut în examinare 17 488 dosare, fiind a treia instanță de fond cu cel mai mare volum de lucru din țară.

După numărul de populație, observăm că, circumscripția Curții de Apel Chișinău (Centru) cuprinde 1 405 500 populație, pe când circumscripția Curții de Apel Bălți (Nord) va acoperi doar 759 100 populație, inclusiv populația din raioanele Ungheni și Nisporeni, care se propun a fi arondate la această curte de apel prin proiectul de lege analizat.

Astfel, în cazul în care se va decide arondarea Judecătoriei Orhei la Curtea de Apel Bălți (Nord), numărul populației din circumscripția acestei instanțe de apel va crește până la 944 400, iar numărul populației din circumscripția Curții de Apel Chișinău (Centru) va descrește până la 1 220 200.

Cu referire la posibilitatea justițiabililor de a se deplasa de la sediile Judecătoriei Orhei la Curtea de Apel Bălți (Nord) vom menționa că distanța între mun. Bălți și or. Rezina este de 101 km, comparativ cu distanța din or. Rezina în mun. Chișinău care este de 104km, distanța între or. Telenești și mun. Bălți este de 50 km, pe când distanța între or. Telenești și mun. Chișinău este de 91km, iar în cazul or. Șoldănești, observăm că distanța între or. Șoldănești și mun. Bălți este de 84 km, iar între or. Șoldănești și mun. Chișinău distanța este de 113km.

Analizând infrastructura transportului rutier între sediile Judecătoriei Orhei și mun. Bălți unde își are sediul Curtea de Apel Bălți observăm că între or. Șoldănești, or. Rezina, or. Telenești și or. Orhei și mun. Bălți există rute interurbane frecvente, atât directe, cât și prin tranzit. De exemplu, în cazul or. Rezina există 4 rute interurbane operate zilnic, dintre care 2 rute directe prin or. Șoldănești (<https://ro.scribd.com/document/373652221/doc148-doc>), iar în cazul or. Telenești există 6 rute interurbane². Deși distanța între or. Orhei și mun. Chișinău (53km) este mai mică decât între or. Orhei și mun. Bălți (84km), datorită traficului intens și ambuteiajelor din mun. Chișinău, deplasarea la sediul Curții de Apel Chișinău (Centru) ocupă mai mult timp decât timpul necesar pentru parcurgerea distanței între or. Orhei și sediul Curții de Apel Bălți (Nord). Infrastructura drumurilor naționale pe traseul Orhei – Bălți este satisfăcătoare, aceasta fiind renovată în ultimii 10 ani, ultimul tronson de drum dat în exploatare în anul 2023 fiind tronsonul centurii or. Sângerei (30km), fapt care asigură deplasarea justițiabililor în timp util către și de la sediul Curții de Apel Bălți (Nord) spre localitățile lor de reședință.

Pe cale de consecință, urmărind intenția și scopul propus prin proiectul de lege analizat, se propune Ministerului Justiției, în comun cu autoritățile competente (Consiliul Superior al Magistraturii și Agenția de Administrare a Instanțelor Judecătorești) să analizeze recomandarea noastră de modificare a proiectului de lege în sensul expus.

² <https://telenesti.md/2021/01/13/orarul-circulatiei-autobuselor-pe-rutele-interurbane-si-suburbane-care-curseaza-prin-statia-auto-telenesti/>.